KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
12/2006
5. dubna 2006 ◆ ročník 91 ◆ cena: 10 Kč

PŘEČTETE SI PŘÍŠTĚ
VÝMĚNA ZA BARABÁŠE — Jan Heller
ROZDÁVANIE RADOSTI — Ján Siracký
MEDIÁLNÍ KONVERTITA — Dan Drápal
O TRŽNÍ VOLBY — Vlastimil Sláma

Dva příběhy o stvoření

Německý prezident Horst Köhler nedávno při jedné příležitosti řekl: *„Kdo jsme, víme jen tehdy, když víme, odkud přicházíme."* V tom je hodnota tématu o počátcích, pro které tento časopis otevřel prostor. Přispívám k němu dvěma příběhy o stvoření.

Příběh první - příběh moderní: Na počátku byla absolutní prázdnota. Pak jakousi vesmírnou fluktuací došlo ke gigantickému výbuchu nesmírně koncentrované hmoty zvanému Velký třesk. Vznikl čas a prostor a vesmír se začal strukturovat. Nejdříve proběhla astrofyzikální evoluce (vývoj galaktických a hvězdných systémů), která na naší Zemi pokračovala evolucí biochemickou - vznikem a rozvojem života. Život postupně nabýval stále složitějších forem, až se zde nakonec objevil - vznikl - člověk. Člověk si jako nejvyšší forma hmoty uvědomil sám sebe a začal pátrat po smyslu světa i svého života. Zjistil, že je sám sobě nejvyšší autoritou a jedině sám sobě odpovědný. Vesmír, ve kterém žije, je jediná realita, která existuje a Země zde bude tak dlouho, dokud ji nezničí on sám nebo nějaká vesmírná katastrofa. Svět i člověk mají řadu vývojových nedostatků, ale vývoj ještě není u konce. Je zde naděje.

Příběh druhý - příběh biblický: Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá, ale Bůh v díle stvoření pokračoval. Vytvořil podmínky vhodné pro život a potom se z jeho vůle a jeho mocí objevily na Zemi rostliny, zvířata a nakonec člověk. Člověka stvořil Bůh ke svému obrazu a celé dílo stvoření označil za "velmi dobré". Člověk se však ve své svobodě, kterou ho Bůh obdařil, obrátil proti svému Stvořiteli. Pád do hříchu způsobil zásadní změnu jeho situace, člověk se stal součástí porušeného stvoření. Stal se ale i předmětem Božího zájmu a nabídky záchrany v Ježíši Kristu. Při pátrání po smyslu svého života člověk zjišťuje, že je zde něco, co ho přesahuje. A také, že východisko z jeho nouze spočívá v uznání této vyšší autority a v přijetí cesty, kterou mu Bůh sám skrze své Slovo zjevuje. Tento porušený svět jednou pomine, protože nad ním bude vykonán Boží soud. Ale to ještě není konec. Bůh celé stvoření obnoví, bude zde nová země a nové nebe. Je zde naděje.

Ten první příběh je nám předkládán jako prokázané poznání vědy, které odkazuje příběh druhý do říše pohádek. Skutečnost je však podstatně odlišná. Od doby objevení genetického kódu před 50 lety a zkoumání biochemického základu života je evoluční obraz živé přírody předmětem zásadní vědecké diskuse. Výsledek je tento: *„Pokus o vysvětlení všech životních forem z jediného pramene je sice odvážný a pochopitelný, je však bohužel ukvapený a nedá se ospravedlnit evidencí současných vědeckých poznatků"* (biochemik G. A. Kerkut). *„Evolucionismus se jeví jako metafyzická doktrína oděná do vědeckého hávu"* (profesor fyziky W. Smith). *„Teorie evoluce není ničím více ani méně, než velkým kosmologickým mýtem 20. století"* (molekulární biolog M. Denton). Pohádky je zřejmě třeba hledat jinde.

Bez ohledu na to se však mnozí křesťané toho moderního příběhu zalekli a rozhodli se podrobit biblický příběh zásadní revizi. Je přece nutné jít s dobou. *„Věřím, že vesmír je evoluce"* (katolický myslitel Teilhard de Chardin). *„Na vrcholu vývoje oživené hmoty... vzniká bytost, která po přechodné etapě "zvíře-člověk" vede ke vzniku člověka"* (protestantský teolog Helmut Thielicke). A tak podobně. A pokud něco z příběhu Bible ve srovnání s tím moderním příběhem působí příliš rušivě? Snadná pomoc - označíme to za mýtus. Mýtus ovšem, který *„zjevuje pravdu"*, jako např. *„mýtus o pádu člověka"* (J. Veselý, ET-KJ 9/2006). Pozor tedy na mýty babylonské - ty žádnou pravdu nezjevují. Zato u mýtů biblických máme široké pole působnosti - to záleží jen na hodnocení tématu každým z laskavých čtenářů.

Josef Potoček

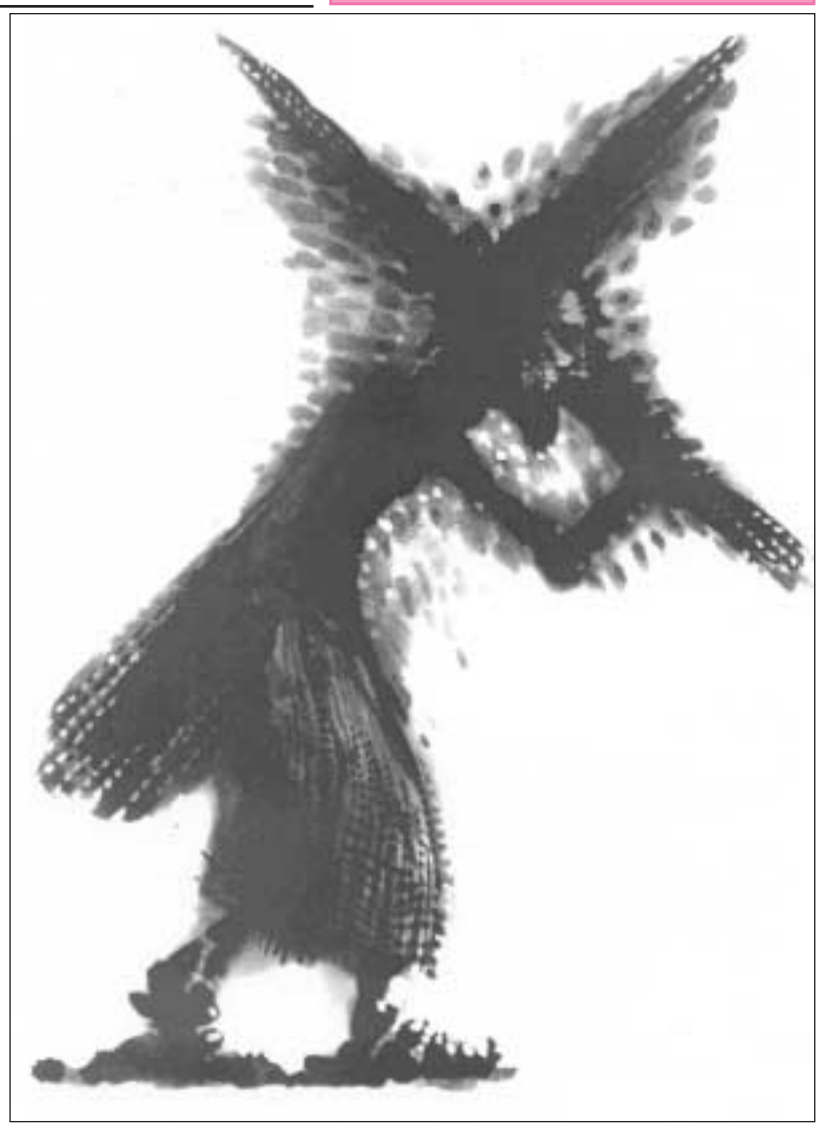

Šimon, nosič kříže. (Mt 27,32) Cyril Kozák

Na začátku

Deset zastavení nad prvními stránkami Bible

Pokračování z č. 11

III.

„I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je a požehnal jim Bůh a řekl: Ploďte se a rozmnožujte se a naplňte zemi."
(1M 1,27-28)
„Vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života."
(1M 2,7)

Co je člověk? Tato otázka patří k nejbytostnějším, které si myslící lidstvo klade. Otázka plná tajemství. Všemožné vědní obory chtějí přispět k jejímu zodpovězení a každý z nás vyslovuje tuto otázku v přerozličných okolnostech života. V neděli odpoledne vytáhnete fotky a vzpomínáte: Tak, to jsem já před dvaceti, třiceti, padesáti léty... A toto malé děvčátko je naše babička,... dnes stará, na sklonku života. A je to přece stále ona i přes tu proměnu. Je to tentýž člověk navzdory tomu, že ani jedna hmotná buňka už v něm není za ta léta původní...

Co je člověk? Otázka stejná a odpovědí, nebo přesněji: pokusů o odpověď mnoho. A poptávka stále převyšuje nabídku. Také v naší současnosti se tato otázka znovu neodbytně vlamuje do života. Ve chvíli nových počátků a nových očekávání i ve chvílích ztráty iluzí a dezorientace se pokaždé znovu objevuje potřeba a tužba člověka spatřit svou skutečnou tvář. V čem spočívá důstojnost a jedinečnost lidství? Je vůbec nějaká? Nebo jsme po všech stránkách opravdu toliko nejvyvinutějšími zvířaty? Nebo se z nás stávají v dnešní přetechnizované době jen automaty a stroje?

Nad vchodem jednoho starého řeckého chrámu stál nápis: GNOTHI SE AUTON, poznej sám sebe. Tato výzva nezestárla s antickým chrámem. I my chceme této výzvy s dychtivostí a vnitřní tísní uposlechnout. A třebaže máme více zas těch popisných informací o člověku, nepodařilo se ani nám ještě definitivně odkrýt tajemství lidského bytí. Když toužíme po sebepoznání, i tu narážíme na meze svého vědění.

Stojíme - obrazně řečeno - před tím nápisem nade dveřmi antického chrámu: poznej, člověče, poznej sám sebe. Cítíme jeho závažnost. Ale dveře toho chrámu zůstávají uzavřeny a neotevírají se ani na naše uctivé klepání, ani na zoufalé tlučení našich pěstí: Kdo jsem? Odkud přicházím a kam jdu? Kam vlastně mohu jít? Jak to, že tu dnes jsem a za chvíli třeba nebudu? Kde je můj počátek a kde můj cíl?

Svědectví napsané na začátku Bible nám ukazuje, kde je otevřeno, abychom mohli vejít a mohli se dovědět, kdo jsme, jaká je naše naděje a jaké poslání tady na světě. Hledat odpověď na svoje nejbytostnější otázky v souvztažnosti k Pánu Bohu, Stvořiteli světa i lidí, znamená zakusit něco velice potěšitelného. něco jako když je člověk uprostřed vlastního hledání sám nalezen.

Každý pozorný čtenář Bible si všiml, že na začátku první knihy Mojžíšovy máme hned dvojí svědectví právě o stvoření člověka. V první i ve druhé kapitole. To první svědectví je mohutným závěrem celého vyprávění o stvoření: dosud to šlo krásně všechno jako na drátku, Bůh řekl a stalo se a byla tu země i obloha, bylo tu všecko živé i neživé.

Jan Nohavica

Pokračování příště

Šimon, nosič kříže

Velký pátek

A vyšedše, nalezli člověka Cyrenenského, jménem Šimona. Toho přinutili, aby nesl kříž jeho. Cestou potkali jednoho člověka z Kyrény, jménem Šimona; toho přinutili, aby nesl jeho kříž.
Mt 27,32

Ta poznámka v evangeliích o Šimonu z Kyrény mi připadala vždycky zvláštní. Vyprávění evangelií je tak úsporné. Proč je tu uvedena podrobnost, která jen brzdí spád děje a čtenáři vlastně nic neříká? Že by tu na okamžik u evangelisty převážil zájem kronikářský? Ale celá Bible přece svědčí o tom, že všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení (Ř 15,4), k posílení a prohloubení naší víry. Musíme se tedy stále znovu ptát: Jaké je z toho pro nás naučení?

Nad tímto krátkým oddílkem se zamýšleli už staří vykladači. Srovnávali evangelia a našli podrobnější údaj u Mk 15,21. Tam se říká, že cestou přinutili nějakého Šimona z Kyrény, otce Alexandrova a Rufova, který šel z venkova (doslova z pole), aby mu nesl kříž. Rufus je jmenován v Ř 16,13: „Pozdravujte Rufa, vyvoleného v Pánu, a jeho matku, která i mně byla matkou." Nevíme ovšem jistě, zdali jde o téhož Rufa. Bylo to tenkrát dost obvyklé jméno. Nicméně z této zmínky už staří vykladači usoudili, že prý Šimonovi synové Alexander a Rufus byli známí křesťané a tak prý se zpráva o jejich otci i o jeho zvláštním velikonočním zážitku dostala do Písma, a to právě do Markova evangelia, z evangelií asi nejstaršího, kdežto pozdější podání Matouše a Lukáše sice zmínku o Šimonovi převzala, ale ostatní, např. jména synů, už vynechala. To vše je dobře možné, ale nám to dnes neříká nic. Vykladači osvětlují ještě jednu podrobnost, totiž to, že Šimon šel z pole. Tento obrat může také znamenat z venkova; tak to čteme v Ekumenickém překladu. Šimon pocházel či přišel z Kyrenaiky, dnešní Libye. Byl to zřejmě Žid z diaspory a na svátky přišel do Jeruzaléma. Ale ten byl v těch dnech už plný poutníků, a tak nocoval někde v okolí, čili na venkově, byl "přespolní".

Když se pak šel ze svého nocležiště pomodlit do Jeruzaléma a účastnit se sváteční bohoslužby, římští vojáci jej chytili a přinutili nést kříž klesajícího Ježíše. Řecké sloveso, jehož tu evangelista užil, je technickým termínem pro nucenou práci, pro robotu. Ta nebyla v římských poměrech nic neobvyklého. Historicky bychom to tedy měli víceméně

Dokončení na str. 2

Velikonoční zaměření Evangelia podle Jana

Velikonoční zaměření od samého počátku

Je pozoruhodné, že úvod do pašijového dění, totiž příchod Páně do Jeruzaléma a vyčištění chrámu (což je zaznamenáno u ostatních evangelistů až v závěrečných kapitolách), nacházíme v evangeliu podle Jana již na samém počátku. Už v druhé kapitole (J 2,13n), po svatbě v Káně Galilejské, kde „učinil Ježíš počátek svých znamení a zjevil svou slávu“ (2,ll), čteme, že „byly blízko židovské Velikonoce a Ježíš se vydal na cestu do Jeruzaléma“ (J 2,13). Tam, po "vyčištění chrámu", navozuje při rozhovoru s Židy i pašijovou představu "zboření a obnovení chrámu svého těla", což má metaforicky předznačit jeho smrt i vzkříšení (2,22). Jan tedy klade velikonoční tematiku již na samý začátek svého spisu.

Podání podle trojích Velikonoc

Na rozdíl od ostatních evangelistů čteme v Janově podání postupně o třech "židovských Velikonocích" (ř. to pascha tón Iudaión), které jsou "blízko", na nichž se Pán Ježíš podílel. První jsou zmíněny již v 2. kapitole (2,13), jak již bylo zmíněno v úvodu. O druhých Velikonocích čteme v J 6,4 (před nasycením pěti tisíců jako dalším kristovským "znamením"). A konečně o třetích Velikonocích čteme v J 13,1 . To už „Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby z tohoto světa šel k Otci“. Až při těchto třetích Velikonocích navazuje Jan na ostatní evangelisty v líčení pašijových událostí, když Ježíš umývá po společné večeři nohy svým učedníkům. (Tomu ještě předchází líčení slavnostního vjezdu Páně do Jeruzaléma na svátky J 12,12n , již ve shodě s ostatními evangelisty. Zde však už není zmínka o vyčištění chrámu.) Jan ani nepodává zvláštní zprávu o poslední večeři a modlitebném zápasu v Getsemane.

Povýšení Páně jako vyvýšení na kříž

Na klíčových místech svých velikonočních směrovek používá Jan pro Kristovo utrpení zcela jednoznačně výraz povýšit. Avšak na rozdíl od synoptického pojetí ("kdo se povyšuje"), ve smyslu "být povýšen" (EP: "vyvýšen"), a to v metaforickém pojetí: Bůh Otec vyvyšuje svého Syna: přes "povýšení na kříž" až k vítěznému oslavení. Již při rozhovoru s Nikodémem naznačuje takto Ježíš svou smrt na kříži odkazem na starozákonní způsob záchrany: „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3,14) Podobně to zní v pozdějším střetu s farizeji: „Až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já sám od sebe nečiním nic, ale jak mne naučil Otec“ (J 8,28). Vyvýšení na kříž je pojato jako Boží určení, kterému se Syn poslušně podřizuje. Také v předpovědi svého utrpení připomíná Pán učedníkům, že tento způsob jeho vyvýšení je pro ně nadějí na spasitelskou záchranu: „A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všecky k sobě.“ (J 12,32) Zde Jan připojuje i vysvětlení: „To řekl, aby naznačil, jakou smrtí má zemřít.“ (12,33). Jde o spásodárné vyvýšení na kříž.

Vzkříšení Lazara jako názorná předehra

V samém středu Evangelia podle Jana je dramatický příběh o vzkříšení Lazara, který je možno chápat jako nápověď či předznačení budoucího vzkříšení Páně. Již po Ježíšovu zázračném uzdravování slyšíme vysvětlení o jeho svrchované moci nad životem i smrtí: „Jako Otec křísí mrtvé a probouzí k životu, tak i Syn probouzí k životu ty, které chce“ (J 5,21). Po zprávě sester o Lazarově nemoci má Pán nejprv odpovídající vysvětlení, že „ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven“ (J 11,4). Později říká svým učedníkům jako nápovědí: „Lazar usnul, ale jdu ho probudit“ (11,11). A posléze říká přímo: „Lazar umřel“ (11,14), ale jde ujistit plačící sestry, že „bratr vstane“ (11,24). -Klíčovým textem jsou zde známá slova Páně: „Já jsem vzkříšení i život, kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít“ (11,25). A konečně čtvrtého dne, kdy už nemohlo být pochyb o Lazarově smrti, říká Pán Martě před odvalením hrobového kamene: „Neřekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit ? (11,40). Zde následuje perspektiva Božího oslavení.

Kříž i vzkříšení jsou k Boží slávě

Podle Jana jsou Velikonoce zaměřeny i na slávu Otce a Syna-Ježíše. - Ještě v Betanii dochází ke vstupu do vlastního pašijového dění. Je to při večeři uspořádané vzkříšeným Lazarem, kdy Marta pomazává Ježíšovy nohy drahým olejem; a on vysvětluje její počínání jako „pomazání ke dni svého pohřbu“ (J 12,7). Zároveň však již chápe i svou cestu kříže jako cestu k oslavení. Řeckým poutníkům, kteří přišli do Jeruzaléma na svátky (již na třetí v Janově podání), i svým učedníkům ohlašuje: „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka" (J 12,23). Význam své smrti a vzkříšení pak vysvětluje příměrem k pšeničnému zrnu: ...jestliže nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá hojný užitek" (12,24). A posléze spojuje i svou úzkost z očekávaného utrpení a smrti s prosbou o oslavu Božího jména: „Otče, oslav své jméno !“ (12,27) V původním textu je též varianta: „Otče, oslav svého Syna!" - která je zde zcela přiměřená.

Janovské pojetí v orlím pohledu

Obsah pašijových oddílů velikonočního týdne je u Jana už celkem shodný s podáním ostatních evangelistů. Jan ještě předesílá Ježíšovy vzácné řeči na rozloučenou: o odchodu k Otci a zaslíbení Ducha-Přímluvce (k. 14-16) a přímluvnou modlitbu za učedníky (k.17). Velmi působivá jsou i závěrečná líčení o zjevování vzkříšeného Pána. My už si jen připomeňme dva závěrečné dovětky k Janovu evangeliu. První je výzvou pro čtenáře: „Tato svědectví zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věříce měli život v jeho jménu" (J 20,31). Druhý dovětek se týká samého Jana jako svědka Kristovy slávy: „To je ten učedník, který vydává svědectví o těchto věcech. A my víme, že jeho svědectví je pravdivé" (J 21,24). Právě vzhledem k Janovu pronikavému vhledu do tajemství Velikonoc a jeho jedinečně zaostřenému způsobu podání můžeme rozumět, proč starokřesťanská tradice přisoudila Janovi symbol orla, jediného tvora, kterému je dáno hledět i do slunce, aniž by byl oslněn. Jan nás nejzřetelněji zaměřuje na jas slávy Páně. O letošních Velikonocích se dejme povzbudit i dovětkem zaslíbení Páně u Lazarova hrobu: „A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky“ (J 11,26).

Jiří Otter

Raději v odposleších pokračovat

Václav Vlk napsal emocionálně velmi nabitý článek „Zakažme odposlechy!" (MFD 23.2.). Odposlechy v něm přirovnává ke středověkému mučení.

Něco v článku je třeba odmítnout okamžitě. Nad některými vývody se mi vznášejí vážné otazníky.

Okamžitě je nutno odmítnout přirovnání odposlechů k mučení. Mučením byli lidé nuceni doznat se k něčemu, co nikdy nespáchali. Odposlechnutá slova lidé skutečně vyslovili, a to nikoli pod nátlakem.

Advokát Vlk píše: „...v hrůze zírám na dav, který jásá při odhalení toho, že ten starý dobrý kněz z naší fary je seslancem ďábla..." O čem to mluví? Kdo je ten „starý dobrý kněz"? Soudce Berka? Pan Větrovec? Pan Berdych? A kde je ten jásající dav? Já jsem žádný jásající dav neviděl, zato jsem v hrůze zíral na to, jak se policisté z antikorupční jednotky zapojili do únosů a vražd podnikatelů.

Kladu si otázku, co by bylo, kdyby odposlechů nebylo. Také by mi bylo milejší, kdyby policie a justice mohla pracovat převážně s listinnými materiály. Jen mám vážné obavy, že manažeři fotbalových klubů a fotbaloví sudí žádné listinné materiály o svých čachrech nepořizují. Také se asi těžko najde záznam z porady dejme tomu pana Berky a pana Větrovce, kde popíší, jak bude zmanipulován další bankrot.

Mám takový pocit, že kdyby odposlechů nebylo, korupci by se dařilo ještě lépe než dosud. Kdyby pan advokát Vlk předložil nějaký ucelený nápad, jak proti ní bojovat lépe, stál by jistě za zvážení. Mám ale za to, že se snaží utnout jeden z mála nástrojů, které se v našich podmínkách ukázaly jako alespoň částečně účinné, a náhradou nenabízí nic. Mluví o odposleších jako o věci nemravné. V každém případě mi připadají méně nemravné než uplácení fotbalových zápasů, tunelování podniků či vraždění podnikatelů. Ač nejsem člověk příliš podezíravý, vtírá se mi otázka: v čích službách pan Vlk svůj článek napsal?

Dan Drápal

Šimon, nosič kříže

Dokončení ze str. 1

vysvětleno. Ale zvěst, naučení či duchovní povzbuzení z toho ještě pořád neslyšíme. A to je ovšem velká nesnáz, ba bída. Lidé neberou vážně věci, které se jich netýkají. Nebo takové věci, o nichž si myslí, že se jich netýkají. Ale stejně zavírají uši i před těmi, kdo jim namlouvají, že se jich něco určitě týká, ale oni sami to tak necítí. A tak jsou a zůstávají mimo. Jistě to všichni znáte. Je to velký problém kazatelů i posluchačů. A tak to zkusme jinak.

Podívejme se na sebe. Jistě už se každý z nás vypravil někdy do míst, kde ho podle očekávání mělo potkat něco krásného, velká radost, spousta přátel, hluboké a jímavé zážitky. I Šimon se na to určitě těšil, když šel do Jeruzaléma. Ale najednou jeho i tebe někdo chytil. Nemuseli to být římští vojáci, ale bylo to něco, co zhatilo vše, cos měl před sebou, a ty ses rázem ocitl jako na nucených pracích, v sevření, v zajetí, pod břemenem. Jen ses někam maně připletl a vznikla z toho zátěž skoro k neunesení. A možná i posměch a ostuda. Pokud jste viděli televizní pořady, jako je třeba Neváhej a toč, víte, že lidé se nejvíc smějí cizím pádům, nesnázím a trapnostem. Chcete-li tvrdit, že vás nikdy nic podobného nepotkalo, pak máte buď krátkou paměť, anebo vám cestu životem vydláždili přímo andělíčkové.

Šimon dovlekl své břemeno až na místo popravy. Ale tam to břemeno z něho sňali a Ježíše popravili. Jeho popravu, přibití na kříž, asi Šimon ještě viděl nebo alespoň zahlédl. Zůstalo to v něm. Pokusme se domyslit, jak asi jeho příběh pokračoval. Nezapomněl na to, co zažil, a po Velikonocích se začal ptát, kdo to vlastně byl, jehož kříž chvíli nesl, a jak to s ním dopadlo. Možná, že mu to ještě nějaký čas trvalo, než se dostal k těm, kdo mu o tom mohli něco říci. Ale pak se dověděl úžasné věci: Ten Ukřižovaný byl vzkříšen. Ukázal se svým učedníkům. Bůh ho vzkřísil z mrtvých a tím se na zemi prolomil nový věk, naše vlastní budoucnost. Šimon, jehož jméno znamená Slyšící, tomu všemu naslouchal. To jméno bylo zaslíbením, které se nyní naplnilo. Šimon uvažoval: Ty, Šimone, přece věříš v Boha, o němž je už ve Starém zákoně, svatém Písmu Židovstva, psáno, že „Hospodin usmrcuje i obživuje, do podsvětí přivádí a vyvádí též odtud“ (1S 2, 6). Živý Bůh může oživit, pravý Bůh může napravit, věčný Bůh může vysvobodit z věku pomíjení a umírání. Proč by nemohl vzkřísit toho, kdo se mu odevzdal tak dokonale, že šel poslušně až na kříž? Tys to přece viděl, jak klesal pod svým křížem, že to zdržovalo cestu k popravišti. Proto tě chytili. Tys to zažil, jak mlčel, nebědoval a nereptal. Nelitoval se a neproklínal nikoho, ani své katy, ani Boha. To nebylo z lidských sil, to z něho svítila síla z nebe.

Ale co ty, Šimone, ve svých nesnázích, starostech a strastech, pod těmi různými kříži, které se ti teprve teď zdají malé, když je srovnáš s jeho křížem? Nebral tě ten Ukřižovaný vlastně už dřív skrytě s sebou, jak se to z Boží vůle potom stalo i zjevně? Teď to všecko slyšíš - ať už od svědků nebo z vlastního nitra a svědomí. Slyšíš to ty, Šimone, Slyšící, abys rozuměl. Abys pochopil, že každé břemeno, či přesněji: přijaté a nesené břemeno je součástí kříže, který nesl Ježíš a ty s ním. To břemeno, které právě Ježíš donesl pokorně až k cíli, až na Golgotu, až do svého posledního dechu. Tu svou zvláštní velikonoční příhodu jsi prožil proto, abys to pochopil a uslyšel.

Jsou chvíle, kdy se nám zdá, že to, co neseme, je k neunesení, že je to tak těžké jako Ježíšův kříž. To je omyl. On nesl obrovské břemeno, hříchy všeho světa. Teprve když přijmeme svá břemena, třeba nejdřív z donucení, otevírají se nám oči a uši a stává se z každého z nás Slyšící - Šimon. A nasloucháme podivuhodnému poselství.

Nést třeba jen chvilku ten kříž, který nesl Kristus na Golgotu, je obrovská výsada. Je to něco, co dává našemu životu smysl právě v tom okamžiku, kdy se lidem kolem a možná i nám samým zdá, že náš vlastní život už žádný smysl nemá. Ten kříž je něco, co nás tajemně a podivuhodně sbližuje s Ježíšem, co nás staví na jeho cestu. Odmítané utrpení ničí, přijímané proměňuje a vede vzhůru.

Šimon zřejmě uvěřil, stal se křesťanem a pro jeho syny to pak byla veliká čest, že jejich otec nesl Ježíšův kříž. Budou naši synové a dcery, vnučky a vnukové, ti, kteří jsou nám blízcí a přijdou po nás, také hrdí na to, že jsme nesli - alespoň trochu a na chvíli - Kristův kříž? Zeptejme se na to každý svého svědomí. A dejme se vést Duchem svatým na tu cestu, v jejímž cíli září světlo Kristova vzkříšení.

Jan Heller

Jak orat s čertem (Kalich 2005)

Sňatek jako vyznání?

To, že se u nás homosexuálové domohli toho, že jejich svazek může být legalizován, klade otazník nad tím, jak to je se svazky heterosexuálů. Jak je to vlastně se sňatky? Při nedávné biblické hodině se ozval názor, že úplně postačí, začnou-li muž a žena spolu žít "před tváří Boží" bez formálního sňatku. Toto "nesezdané" soužití heterosexuálních partnerů je i v církvích čím dál častější. Mladší generace to odůvodňují tím, že společný život ve vzájemné lásce a důvěře nepotřebuje úřední nebo církevní pečeť. Kromě toho je přece také finančně výhodné, zůstane-li později mladá žena formálně svobodnou matkou samoživitelkou. U starších dvojic zas nejednou hraje roli to, ze by sňatkem některá ze stran přišla o vdovský důchod z předchozího legálního manželství, což by bylo dost nemilé.

Co o sňatku říká vlastně Písmo svaté? Ve Starém zákoně přímý popis sňatku nenacházíme. Najdeme tu sice milostnou Píseň písní a jasné narážky, že se lidé slavnostně brali (Jákob a jeho ženy, Samson a Filistínka...), že novomanželé byli osvobozeni od vojny (Dt 24) a že bylo stíháno násilí na pannách (Ex 22). Avšak na jakékoli "svátostné" ustanovení o sňatku tam nenarazíme.

Ani Nový zákon nám neposkytuje jasnější poučení. Církve, které pokládají manželství za svátost, se opírají hlavně o srovnání svazku ženicha a nevěsty se svazkem Krista a církve (Ef 5). Pro sňatek nepřímo svědčí i janovské zmínky, že Ježíš se zúčastnil svatby v Káně Galilejské (J 2) a že Beránek uzavírá nebeský sňatek s církví (Zj 19 a 21). V 1. epištole do Korintu (7) doporučuje Pavel manželství těm, kdo by nedokázali žít v celibátu, což ovšem není právě vznešený argument. Ježíš sám nic přesnějšího o uzavření manželství přímo neříká. Užívá pouze obrazu svatby, když chce posluchačům přiblížit skutečnost nepostižitelného Božího království (Mt 22 a 25; L l4). Navíc kritizuje nelaskavý způsob, jímž se praktikovaly rozluky (Mk 10). Ale nic z toho se asi nedá označit jako direktiva pro naši praxi.

O soužití muže a ženy se ve své příručce "Cesta života" vyjádřil před lety Josef Smolík takto: "Není čisté lásky tam, kde dochází k tělesnému styku před manželstvím." Jiří Gruber ve svém novém katechismu je smířlivější, ale i on mimo jiné naznačuje, že sňatek je dobrým a osvědčeným mezníkem pro zahájení intimního manželského života.

Je tedy třeba uzavírat sňatky, nebo

Dokončení na str. 4

Autorita Písma nad zkumavkami, mikroskopy a fotoreportážemi

odpověď Janu Roskovcovi

Když nám někdo namítne, že chováme předsudky, obvykle se začneme cítit provinile. Slovo předsudek se do našeho slovníku zapsalo se záporným znaménkem. Kdo má předsudky, kdo je zastává, neví nic o životě, o té praxi, na kterou se jeho předsudky vztahují, nemá s něčím zkušenost, a přece o tom nějak soudí. Moderní přístup je tento: nejprve něco zakusit, s něčím se setkat, něco prožít, a teprve potom si na věc udělat svůj vlastní názor. Žijeme ve světě, v němž přírodní či přirozené poznání, přírodní vědy platí čím dál tím více za ty vposledku rozhodující. Tento směr se začal prosazovat už od dob osvícenství i v biblistice. Zatímco tzv. staroprotestantské pravověří se zasazovalo o všeobecné uznání spolehlivosti biblického svědectví a budovalo tzv. učení o doslovné inspirovanosti Písma Duchem svatým, (a to i co se týče všech zákoutí Písma) začal se s nástupem osvícenství a tzv. novoprotestantismu prosazovat názor, že Bible je kniha historická, a tedy dobově podmíněná, a jako taková má být vykládána vlastně svou dobou. Od té doby se všude tam, kde tento názor převládal, vykládá Písmo jakožto kniha, kterou napsali přece jenom lidé. Jako by Bůh sám psal někde jinde ještě nějakou jinou knihu. Ve hvězdách? Knihu života, kterou nám zatím ještě nechce ukázat? Proto se veliká část biblistů zahleděla do přírody a jejích věd a do věd historických, které pak byly a jsou ve vleku těch přírodních. Tento proud, který na dlouhou dobu v biblistice převládl, s oblibou rozlišoval mezi dobově podmíněnou slupkou Bible a pravým jádrem biblické zvěsti. Zvláště v liberální teologii 19. století se stávalo jádrem biblické zvěsti pouze to, co buďto nebylo v rozporu s tvrzením přírodních věd, a tedy ani historických, a nebo dokonce někdy jenom to, co už nějak někde přírodní a historické vědy tak jako tak potvrdily, tedy to, co už tak jako tak potvrdila lidská zkušenost. Nebezpečná na tomto přístupu byla vždycky jedna věc: čtenář, který takto Bibli čte, se snadno dostane do vleku ideologií a trendů své doby. Ve chvíli, kdy začne zdůrazňovat něco jako důležité a něco jiného zavrhuje jako nedůležité, má tendenci vyhledávat v Písmu to, co se mu líbí a čemu rozumí, a naopak opomíjí a zavrhuje místa neoblíbená a nějak nesrozumitelná, náročivá, protože do dnešní doby se nehodící, protože snad nepopulární. Biblistice tak začaly udávat takt přírodní a historické vědy. Nejedná se tu o návrat jakéhosi snad baalismu? Uvědomme si, v čem je ten podstatný rozdíl oproti způsobu, jakým se četla Bible ve staroprotestantských kruzích: už Martin Luther, který platil ve své době za velmi svobodomyslného a kterého ještě nemůžeme řadit mezi stoupence pozdější tzv. staroprotestantské orthodoxie, prosazoval zásadu, že Bible je v prvé řadě literatura a prosazoval pak také tzv. literární způsob výkladu (nikoliv v prvé řadě historický nebo přírodovědecký, ani jiný). Bible jinými slovy není zkumavka, není to fotografie, nýbrž zápis, literatura, která má neobyčejnou a jedinečnou hodnotu pro lidský život, lidského ducha, kterému nestačí jenom příroda a poznatky o ní, nestačí mu jenom poznání minulých věcí, ale je závislý na svobodném Duchu Božím, který je jak nad dějinami - je jejich vítězem, tak také nad přírodou, protože je vítězem i nad smrtí. A literaturu může potvrdit zase jenom literatura, verš Písma jiný verš, atd. Literaturu a jejího ducha nemůžou potvrdit ani přírodní vědy ani vědy historické. Luther také rozlišoval literu a ducha, zákon a evangelium, ale jenom rozlišoval! Nerušil jedno a nenahrazoval je druhým. Jako každou knihu, tak i Bibli pochopíme jen tehdy, když dovedeme sledovat její hlavní děj, její hlavní myšlenku, jestliže stačíme sledovat, kam její vyprávění směřuje a na co cílí. A protože v křesťanské verzi Bible spatřoval Luther těžiště ve zvěsti o Kristu, promítala se mu zvěst o Kristu do ostatních knih, oddílů a veršů Bible a ty pak vykládal a poměřoval touto hlavní zvěstí a myšlenkou. Často se v této souvislosti připomíná, že ne dostatečně respektoval Epištolu Jakubovu a označil ji za slaměnou. Ale nikomu nechtěl bránit, jak ve svém literárním úvodu k této epištole napsal, používat ji a vyzdvihovat a číst ji. Připadá mu sice zákonická, obecně náboženská, málo specificky křesťanská, není to podle něj kniha apoštolská, ale je to pořád kniha, která je chvalitebná v tom, že alespoň připomíná zákon Boží. Luther sice rozlišoval zákon a evangelium, aby tak mohl svým způsobem evangelium od zákona metodicky oprostit , ale zákonu přiznával pořád ještě čestné místo v Písmu a připomínal , že i zákon Boží je součástí slova Božího. Sice nebral Mojžíšův zákon za závazný pro nás pohany v tom smyslu, že nepatříme k vyvolenému lidu a potomkům těch, kteří byli vyvedeni z Egypta a vedeni pouští atd.., ale považoval jej také pro nás za součást Božího zákona, zjevení Boží vůle, a jako takový ve dvojím smyslu platný. A tak jej i my máme číst přinejmenším ze dvou důvodů: Bible jakožto zákon je nám nastaveným zrcadlem a „žene" nás za Kristem. Zvláště u toho prvního důvodu se zastavme. Přestože zákon Boží nejsme s to ze svých sil naplnit, přesto je pravdivým zrcadlem, které odhaluje, jak na tom jsme. Luther neruší zákon, ale přisuzuje mu určitou funkci. Zákon není celé slovo Boží, ale je také slovem Božím, a svým způsobem i milostivým slovem - slouží nám. I zákon Mojžíšův a vůbec Bible jakožto zákon/tóra je literatura, která nás do sebe chce vtáhnout a chce, abychom se stali účastníky děje, v němž se také vyjevuje, jak na tom před Bohem a jeho svatostí jsme. Zákony Mojžíšovy, zákony Boží platí, ale my je nejsme s to uplatnit. Biblistika, ta, která nachází v Bibli také zákon, je tak podle Luthera věda, která je nezávislá na historických a přírodních vědách, protože je to věda literární a jako taková má svá pravidla. Je samozřejmě dobré, když s ostatními vědami spolupracuje. Ale nesmí být v jejich vleku. To, za jakých okolností biblické zákony vznikaly, to je otázka teprve podružná. I to, co tehdejší lidé věděli nebo nevěděli - co my o tom víme? Kolik toho zůstalo nevyřčeno! Ponechme v platnosti Bibli celou. Přiznejme jí, že je jakožto literatura výstižná a nenahrazujme ji zprávami z laboratoří a fotoreportážemi.

Když nám někdo bude podsouvat, že jsme zatíženi předsudky, radujme se z toho, pokud to jsou předsudky správně z Bible vyčtené a vymyšlené! Ve světě literatury je právě jedině zjevení to, o co v tomto světě jde. Zkušenosti, empirické poznání a zážitky jsou potřeba, jsou tu vždycky s námi a potřebujeme je také k četbě Bible, ale vlastně o ně nakonec nejde. Jsou tu vždycky a vždycky také budou. Tady a teď je však rozhodující zjevení, které je mimo přírodní a historické vědy a které je těmto vědám nadřazeno a jako takové jim slouží a působí jaksi nestranně a osvobodivě.

Adam Balcar

Novinky z ekumeny

Canterbury

Arcibiskup z Canterbury Rowan Williams má letos přijet na oficiální návštěvu do Říma, informuje EAI. V průběhu jeho návštěvy by se měla konat přinejmenším jedna společná bohoslužba sloužená arcibiskupem z Canterbury a římským biskupem papežem Benediktem XVI.

Christnet

Berlín

Islámské náboženství na německých školách je vítané.

Předseda rady Evangelické církve v Německu biskup Wolfgang Huber považuje vyučování islámského náboženství na německých školách za možné. Takové vyučování však dle jeho názoru musí respektovat vícero zásad. Mělo by se nabízet jako jedno z náboženství v rámci povinně volitelného předmětu náboženství. „Další důležitou podmínkou je to, aby se takovéto vyučování dělo v německém jazyce," řekl biskup Huber v nedělním vydání novin Berliner Morgenpost. Nevyhnutelnou podmínkou je i to, aby učitelé islámského náboženství měli takovou pedagogickou kvalifikaci, která je porovnatelná s učiteli jiných předmětů. „Při zachování těchto podmínek by vyučování islámského náboženství neznamenalo žádnou hrozbu. Právě naopak, bylo by nanejvýš žádoucí," dodal biskup.

EPD

Praha

Sněmovna schválila zákon o registrovaném partnerství. Zákon o svazcích lidí stejného pohlaví podpořilo 101 ze 177 přítomných poslanců. Prezident Václav Klaus prohlásil, že výsledek hlasování napovažuje za porážku svou, ale „za porážku všech nás, kteří věříme, že rodina je základní, jedinečná a bezkonkurenční, a kteří věříme v práva univerzální (nikoli skupinová) a v práva zajišťující svobody (nikoli nároky)". Prezident také uvedl, že výsledek hlasování ho o správnosti a potřebnosti zákona nepřesvědčil.

ČTK

Špinavé prase

Paní Kolmanová pracovala jako účetní v továrně na cukroví. Poněvadž to byla veselá a družná žena, darovali jí přátelé z účtárny k Novému roku prasátko. Pašík byl krásně vymydlený a kolem krku měl stuhu s velikou mašlí. Když ho paní Kolmanová vzala do náruče, mrskal nožkami s roztomilými spárky, těkal vystrašenýma očkama kolem sebe a z pohyblivého rypáčku mu vycházelo úzkostné kvikání. Dobrácká paní Kolmanová se ho snažila uklidnit, ale moc se jí to nedařilo.

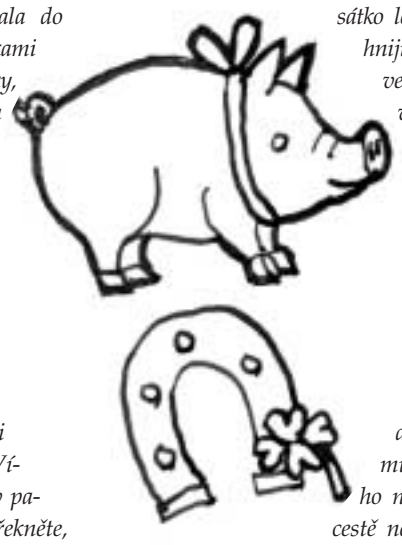

"To jste mě ale opravdu zaskočili! Co já si počnu s prasátkem? Víte přece, že bydlíme v paneláku! Tak teď mi řekněte, kam ho dáme!" plísnila paní Kolmanová rozesmáté dárce. Nikdo z přítomných se však k radě neměl. Přece nebudou radit, jak se má obdarovaná zbavit dárku, na který se všichni složili.

Selátko tedy putovalo s majitelkou domů. "Mít ho na balkoně nemůžeme," prohlásil pan Kolman. "Snad bychom ho mohli darovat starému Jelínkovi." Starý Jelínek byl noční hlídač z chladíren, kde byl manžel paní Kolmanové zaměstnán. Na kraji města měl polorozpadlý domek. Žil sám jen s kozou a strakatým Voříškem.

Když mu Kolmanovi nabídli zdarma prasátko, ochotně souhlasil. "Chlívek mám a na podzim si alespoň udělám zabíjačku."

A tak se prasátko ocitlo v temném špinavém prasečím chlívku.

Ještě včera je všichni obdivovali a chtěli si je pohladit, dnes však bylo uvězněné v kobce s trochou staré ztuchlé slámy a kamenným korytem. Kdyby se starý Jelínek o ně alespoň dobře staral! Jenže Jelínek byl ožrala. V kapse kabátu měl stále láhev. Vědělo se, že ji nosí s sebou i do vrátnice, kde v noci seděl. Ale ředitel chladíren držel nad ním ochrannou ruku, po-něvadž měl dosud v paměti Jelínka jako zručného a spolehlivého dělníka, než se dal na pití. Když děda přicházel ráno ze služby, vítaly ho Voříškův štěkot, kozí mekot a prasečí chrochtání, poněvadž všichni jeho svěřenci byli už celí vyhladovělí. Ale hlídač se obvykle svalil, tak jak byl v šatech a botách, na postel a probudil se až někdy v poledne. Že by vyvezl na kolečku z kozího a prasečího chlívku hnůj, na to ani nepomyslel. A tak špinavé prasátko leželo celé hodiny na hnijící slámě jako vězeň ve smrduté kobce a jen vzpomínalo na onen krásný a veselý Nový rok, kdy mělo na krku rolničku jako ovečka a kdy byli všichni na ně tak hodní.

Jednoho chladného podzimního rána se však starý Jelínek domů nevrátil. Dva muži, co šli do práce, ho našli ležet na blátivé cestě nedaleko jeho domku.

Byl mrtvý a táhl z něho pach kořalky. "To staré prase!" ulevil si muž, který se sklonil nad mrtvým. To samozřejmě bylo od onoho muže velice ošklivé, ale na opilce skutečně nebyl pěkný pohled. "Jak to říkal starý Churchill?" přidal se druhý muž. "Prasata na nás pohlížejí jako na sobě rovné. Hahaha!" To ovšem bylo možná ještě ošklivější, ale starý Jelínek to naštěstí nemohl už slyšet.

A co bylo s vězněm z prasečího chlívka? Dostal se na veliký statek, kde o něho pečovali mnohem lépe. Nenechávali ho nikdy o hladu a udržovali pod ním čistotu. Ale porážce stejně neušel.

Od čuníků vítal Otec
svého ztraceného syna,
i když na něm ještě lpěla
jako špína těžká vina.

Daniel Henych

Konec

Výzva věřícím a všem křesťanům

Již několik let slyším a čtu ve sdělovacích prostředcích, že jsou spalovány přebytky obilí, a to nejen v naší republice, ale snad ve všech státech Evropské unie. Nyní jsem dokonce slyšela reklamu na výrobu speciálních kamínek na pálení obilí. Považuji to za velmi špatné, dokonce zločinné jednání. Je dobře známo, že v mnohých zemích třetího světa panuje nedostatek potravin, dokonce hladomory. Mnozí z nás pomáhají jak mohou – na příklad adopcí na dálku (patřím k nim), ale to jsou jen kapky do moře. Doprava potravin nebo obilí do těchto zemí by prý byla velmi nákladná, ale obávám se, že doprava brakového zboží nebo dokonce zbraní do těchto zemí existuje bez problémů.

Proto prosím představitele naší evangelické církve, případně i ostatních křesťanských církví, aby se důrazně ohradili proti takovému ničení potravinových zdrojů. Pokud by byla doprava do vzdálených zemí skutečně tak nákladná, jsou velmi chudé oblasti v rámci EU a v celé geografické Evropě.

Kristovo učení a naše svědomí nám velí pomáhat chudým. Proto by mělo být povinností každého prostého věřícího, aby naléhal na své představitele k protestu proti takovému jednání; ať se zasadí o spravedlivější rozdělení bohatství této planety!

MUDr. Alena Machová,
členka libeňského sboru

Katolíci versus evangelíci

V Evangelickém týdeníku č. 9/2006 vyšel článek téhož názvu od autora V. Hajského. Část tohoto článku je ovlivněna autorovou zkušeností z kázání katolického faráře, který pravil doslova: „Vždyť co jiného je smyslem našeho života, než abychom si dobrými skutky zasloužili nebe." Již čtyřicet let zní br. V. Hajskému tato slova v uších, jak v článku říká, a jako evangelík k tomuto kázání nemohl říci své amen, neboť v této věci se s katolíky rozcházíme. Čtyřicet let je však dlouhá doba na možnou změnu a myslím, že se katolická církev skutečně mění.

Dovoluji si proto sdělit v tomto článku svoji, zcela čerstvou, letošní a stále pokračující zkušenost s katolickou farností v místě svého bydliště v Praze 10-Petrovicích. Je zde menší, ale krásný kostelík ze 14. století. Při letošní náhodné návštěvě bohoslužeb v tomto kostelíku jsem byl překvapen laskavostí a opravdovostí místního faráře, krásným kázáním i velkou uctivostí účastníků při večeři Páně. Zaujala mne také výzva k duchovní obnově, která bude probíhat jednou týdně celých 5 měsíců. Spolu s manželkou jsme se také přihlásili a po osobním rozhovoru s panem farářem jsme byli i jako nekatolíci (jsme dlouholetí členové Církve bratrské) přijati mezi asi 30 přihlášených. Od té doby nevycházíme z údivu.

Duchovní obnova začíná každou středu mší a pak již zůstávají v kostelíku jen účastníci duchovní obnovy, kteří se zavázali věnovat čas i srdce v tomto slibu:

Nebeský Otče, mám hlubokou touhu vstoupit do nového vztahu k Tobě. Ano, toužím po novém životě, který mi slibuješ. Prosím, změň můj život a dej mi sílu, abych se stal aspoň trochu podobnější Ježíši, Tvému milovanému Synu. Abych Ti ukázal, že to míním vážně, slibuji Ti, že budu dělat vše, co bude v mých silách, abych se s Tebou v postní době alespoň dvacet minut denně setkával v tiché chvíli modlitby a účastnil se tak intenzivně, jak jen mohu, těchto exercicií. Nebeský Otče, jsem přesvědčen, že mi chystáš mnoho milostí. Děkuji Ti za Tvou lásku, kterou mi dáváš! Amen.

Duchovní obnova začíná společně adorací, tj. písně s kytarou proložené osobními veřejnými modlitbami vlastními slovy, a je jich hodně, při modlitbě mnoho účastníků klečí. Pak se rozcházíme do několika skupinek po 6 až 8 lidech. Každá skupinka má svého vedoucího. Následuje sdílení, jak nás v průběhu dní (na každý den je určen biblický oddíl, na jednotné týdenní téma) oslovily verše Písma, o nichž jsme rozjímali a čerpali z nich sílu a radost. Zvláštní oslovení jsme si poznamenali a dělíme se o ně s druhými. Toto sdílení často pomáhá Boží slovo vnímat konkrétněji a ostřeji. Sdělená zkušenost také více zavazuje z ní i dále žít. Jsem překvapen, jak to účastníci v naší skupince berou opravdově a jak touží načerpat sílu k řešení nelehkých životních situací. Asi po 45 minutách se zase všichni shromáždíme v kostelíku a následuje adorace a podrobnější výklad Božího slova k danému tématu a na závěr požehnání. Asi něco podobného je i v jiných katolických farnostech. Připomenu některé důrazy duchovní obnovy:

- každodenní tichá chvíle pro osobní modlitbu a četbu Písma
- uvolni se, „vylij" před Pánem své srdce
- vstup do Boží přítomnosti
- chval, vzdávej díky
- rozjímej Boží slovo ve světle úvodního textu
- spočiň v tichém naslouchání (vnitřní modlitba)
- hovoř vlastními slovy s Ježíšem (ústní modlitba, přímluvy)
- vezmi si slovo Boží s sebou do celého dne

Myslím, že takováto farnost může být požehnáním pro své okolí. Práce s Biblí a osobní přístup k Bohu již není jen výsadou protestantů, naopak je i pro nás inspirující. Připomenu ještě biblické verše z týdnu přípravy při vykročení na cestu obnovy:

„Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé... " Zj 21,6

Toto zaslíbení je určeno pro tebe, jenž toužíš po něčem větším,

Pro tebe, jehož žízeň ještě nebyla uhašena,

Pro tebe, který jsi obtížen obavami a starostmi,

Pro tebe, jenž chceš být vyveden z hluboké bídy,

Pro tebe, jemuž leží svět u nohou, a přesto ti stále něco chybí,

Pro tebe, který tušíš, že Bůh má připraveno více, než jsi dosud zakusil.

Snad jsi až dodnes o Bohu pouze slýchával a teď v sobě cítíš jakousi neurčitou touhu poznat jej blíže.

Pro tebe tedy dnes platí pozvání samého Božího Ducha a jeho nevěsty-církve:

„Přijď! Kdo žízní, ať přistoupí, kdo touží, ať zadarmo nabere vody života!" Zj 22,17

To vše platí i o tobě. Bůh ti touží darovat sílu Ducha, abys nebyl křesťanem jen „na půl úvazku" či pouhým „nedělním křesťanem".

Závěrečná věta je také odpovědí na otázku br. V. Hajského v uvedeném článku - jak ospravedlnit naši víru před světem, který nevěří - rozhodně není **jediným způsobem** dokázat to obětavou, poctivou prací a čestným jednáním.

Myslím, že i v našem národě je mnoho lidí hledajících, kde církve mají velké pole působnosti. Co jim nabídneme? Tato otázka by mohla být i předmětem velké diskuse na stránkách tohoto týdeníku.

Jan Trnka

Z dopisu českého velvyslance v Nicaragui

Pan Milan Jakobec, český velvyslanec v Kostarice, akreditovaný i pro další země Střední Ameriky, byl při předávání pověřovacích listin náměstku zahraničních věcí Nicaragui Williamsu Slateovi pozván k návštěvě komunit církve Iglesia Morava (Moravská církev = Jednota bratrská). Tuto cestu uskutečnil v době od 2. – 23. ledna 2006 v doprovodu náměstka, který je význačným členem této církve. V regionu Miskitia mezi městy Puerto Cabezas a Bluefields, kde se tyto komunity nacházejí, žijí indiáni kmene Miskito a potomci uprchlých otroků z Jamajky, kteří se v naprosté většině živí rybolovem. V minulosti odolávali všem pokusům španělských misionářů o pokřesťanštění. Misijní úspěchy Moravské církve jsou poměrně nedávného data. Před 150 lety přišli první „moravští bratři" mezi miskitské indiány. Nejvýraznější úspěch zaznamenali až koncem 19. století, kdy bratrští misionáři ze saského Ochranova a středisek Jednoty bratrské v USA vychovali nové pracovníky miskitského etnika a přeložili Bibli do jejich mateřštiny. Tím se zasloužili o materiální a duchovní zlepšení jejich indiánských komunit.

Iglesia Morava zapustila pevné kořeny mezi miskitskými komunitami a „Moravané" tvoří dnes největší církev na karibském pobřeží Nicaragui, která v 56 sborech sdružuje 100000 členů. Za zakladatele své církve považují Miskité mistra Jana Husa a Jana Ámose Komenského, jehož jméno nesou základní školy i gymnázia. V jednotlivých sborech slouží tzv. „reverendi" (faráři), jejichž kvalifikační podmínkou je pětileté studium teologie. Mezi nimi pracují dnes i tři ženy. Církev má v Puerto Cabezas svůj teologický seminář, správní středisko, archiv a knihovnu. Během vlády sandinistů ve 2. pol. 20. století byla církev perzekvována, řada duchovních vězněna, mnozí byli popraveni. Účast na jejich shromážděních je v porovnání s Evropou fascinující. Kostely bývají přeplněny a nestačí pojmout všechny účastníky.

Nedělní bohoslužby, jichž se pan velvyslanec zúčastnil, byly věnovány památce mistra Jana Husa. Během shromáždění měl možnost pozdravit téměř 1500 účastníků slovy, ale také španělskou písní s vlastním doprovodem na kytaru. Ke stejnému počtu účastníků promluvil později na Národní konferenci mladých Moravanů. Byl představen biskupu církve Williamu Websterovi, superintendentu Steadmanu Bentovi Omierovi a členům Junty Provincional. Členové Junty (Rady) vyslovili přání, zda by Česká republika, která s Miskity sdílí úctu k památce M. Jana Husa, nepřispěla ke zřízení jeho sochy. Iglesia Morava by uvítala její vztyčení na důstojném místě mezi hlavním kostelem a správní budovou v Puerto Cabezas (miskitsky Silwi) v nejbližším termínu, nejlépe na výročí upálení mistra Jana Husa v roce 2006. Termín je dán velkou obavou, že církev, žijící dlouho v izolaci na opuštěném karibském pobřeží, kam nevedou ani pořádné silnice, přijde odchodem Wi-lliama Slatea z funkce náměstka ministra po listopadových volbách o svého neoficiálního ministra zahraničí. Zároveň má obavy z možného návratu vlády sandinistů Daniela Ortegy a z obnovení represí. Pan velvyslanec Milan Jakobec neskrýval své nadšení a sympatie. Otevřel nejen své srdce, ale také svou peněženku, čímž se stal prvních Čechem, který se významně zasloužil o možnost postavení sochy mistra Jana Husa v nicaragujské Miskitii.

Marie Ulrichová

Pozn. red.: *Moravští bratři se sochy v tomto roce dočkají. Dostanou ji darem od Církve čs. husitské, na kterou se velvyslanec jako její člen nedávno obrátil s prosbou o podporu tohoto záměru.*

Sňatek jako vyznání?

Dokončení ze str. 2

ne? Zřejmě ano, vždyť, všechno, co Bůh stvořil ... je posvěceno Božím slovem a modlitbou (1Tm 4). Je pravda, že Bible nám zcela jasný pokyn nedává. (Muž se přece může přidržet ženy - Gn 3 a Mt 19 - i bez "oficiálního" požehnání, jak právě někteří členové církve argumentují.)

Domnívám se však, že sňatek může mít svou **vyznavačskou** stránku - podobně jako třebas křest nebo večeře Páně.

S radostí veřejně vyznáváme, že chceme celý život podřídit Bohu a že si uvědomujeme, že jsme ve všem závislí na jeho podpoře a milosti. Veřejně také proklamujeme, že si uvědomujeme odpovědnost, kterou na sebe bereme.

Daniel Henych

Inzerce

Levná dovolená v době školních prázdnin v Karlových Varech.
Informace: http://web.telecom.cz/futtl
e-mail: futtl@seznam.cz

č. 10

Farní sbor ČCE v Libiši nabízí zdarma sborům i jednotlivým zájemcům Janovo evangelium v česko-anglické verzi (Evangelium podle Jana / The Gospel of John, vyd. Biblická společnost v Praze, 1991).
Nabídka platí do vyčerpání zásob.
Kontakt: FS ČCE Neratovice - Libiš, Školní 44/1, 271 11 Libiš, tel.: 222313738, Vladimír Špaček, tel.: 738282817

č. 11

Pozvánky

VERITAS, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, svolává svou valnou hromadu na sobotu 13. května 2006 na 9,30 h.
Výroční schůze se koná v sálku v zadním traktu kostela ČCE, který je v Praze na Smíchově, Na Doubkové č. 8.
Bude spojena s referátem k výročí příchodu jezuitů do Prahy roku 1556. Všichni členové i hosté jsou srdečně zváni.
Ke kostelu ČCE se dostanete ze stanice metra Anděl východem Na Knížecí a autobusem č. l37 (1 stanice)

* * *

Sbor Českobratrské církve evangelické v Praze 1, u Salvátora a Ochranovský sbor při ČCE v Praze vás srdečně zvou na slavnostní velkopáteční bohoslužbu v pátek 14. dubna 2006 v 19 h.
Vystoupí Komorní orchestr Quattro Corde pod vedením dirigenta Jiřího Kubíka, který provede dílo Josefa Haydna Sedm slov Vykupitelových na kříži.
Promluvy: Bohumil Kejř
Chrám Páně u Salvátora, Salvátorská 1, Praha 1
Vstup volný.
Upozorňujeme, že na vystoupení Komorního orchestru bude ještě navazovat vysluhování svaté večeře Páně.

Televize

9. dubna ČT1

Cesty víry 14.15 h

Skrytá zranění
Působnost školy a víry v rozvoji dítěte. Jaká je orientace dnešní společnosti a její dopad na výchovu dětí? Je pro děti víra prostředkem k překonání osamělosti, posílením smyslu života a zdrojem pozitivního životního postoje? Nad těmito skutečnosti se zamýšlí prof. Vladimír Smékal z Fakulty sociálních studií MU, pedagogové a žáci 9. třídy Cyrilometodějské církevní základní školy v Brně.
Připravil P. Baran

Křesťanský magazín 14.35 h

Radosti a strasti života víry.
V úvodu Křesťanského magazínu představíme Charitní stacionář Khamoro. Projekt získal ze 7. ročníku sbírky Pomozte dětem 160 000 Kč. Stacionář Khamoro je jedním ze zařízení Střediska pro etnické menšiny Charity Olomouc a usiluje o integraci romské komunity do majoritní společnosti. S dalším příspěvkem se vydáme na faru do Slavkova za dětskou divadelní skupinou Simsala Bim. K pátému výročí své existence připravila živou výstavu, která rekapituluje všechna představení a představuje tak širší veřejnosti, s jakou invencí se mladí herci a dramatici svému divadlu věnují. Závěr patří zprávám z Vatikánu.
Pořadem provází Petra Oppeltová.

Bohoslužby

9. 4. 2006

Českobratrská církev evangelická
Braník, Modřanská 118: 9.30 (1. n. rodinná, 3. n. VP) L. Rejchrt - **Dejvice**, Z. Wintra 15: 9.30 Hudec - **Horní Počernice**, Třebešovská 2101: 9 - **Jarov,** U kněžské louky 9: 9.30 Plzáková - **Kliment**, Klimentská 1: 9.30 Halamová - **Kobylisy**, U školské zahrady 1: 9.30 Erdinger (Drobík 3. případně 5. ne a každou 1. neděli v měsíci ekumenické česko-korejské bohoslužby + VP; 2. - 5. ne 11.30 korejské bohosl, kaz. Lee) - **Libeň**, U pošty 6: 9.30 Nekvasil - **Martin ve zdi**: 19.30 - **Modřany**, Písková 6: 9.30 Šorm - **Nusle**, Žateckých 11: 9.30 Škeříková - **Radotín**, Na betonce: 9.30 - **Salvátor**, Salvátorská 1: 9.30 M. Rejchrt - **Smíchov**, Na Doubkové 8: 9.30 Voříšek VP - **Spořilov**, Donovalská 1862: 9.30 Bísek - **Strašnice**, Kralická 4: 9 Klinecký - **Střešovice**, n. Před bateriemi 22: 9.30 Pavel Pokorný - **Uhříněves**, Husovo n. 378: 9 - **Vinohrady,** Korunní 60: 9.30 Jaromír Strádal st. - **Vršovice,** Tulská 1: 9.30 Ort - **Žižkov I**, Prokopova 4: 9.30 Lange - **Žižkov II**, Čajkovského 10: 9.30 Strádal

Evanjelická cirkev a.v. v ČR
Nové Město, V Jirchářích: 9.30 Tillinger - 11.00 v anglickém jazyku: Krikava; večerní bohoslužby: středa 18.00

Slezská evangelická církev a.v.
U sv. Michala, V Jirchářích 15.00

Bratrská jednota baptistů
Vinohrady, Vinohradská 68: 10 Šolc ml. 18 bohoslužby v ruštině - **Pankrác**, Na Topolce 14: 10 Mečkovský

Ochranovský sbor (dříve JB)
Nové Město, Hálkova 5: 9 Kejř

Církev bratrská
Nové Město, Soukenická 15: 10 P. Grulich - **Žižkov**, Koněvova 24: 9.45 Kaleta - **Vinohrady**, Římská 43: 9.30 Mošner - **Smíchov**, Vrázova 4: 9.30 B. Matulik - **Mezinárodní sbor**, Peroutkova 57: 10.30 John Waldrop - **Horní Počernice**, Ve žlíbku 168: 9 a 19 Kloubek - **Dejvice**, Hotel Krystal, J. Martího 2: 10 Heczko - **Praha 4 - Jižní Město**, Dubnová 806: 17 Filip - **Praha 4 - Šeberov**, V Ladech 10.00 D. Javornický - **Praha 9 - Černý Most**, Stoliňská 2417/41b, - 17.30 hod. T. Grulich - **Zbraslav**, Praha 5, Zákl. škola Nad Parkem: 9.30 Hart - **Praha 13 - Stodůlky**, Gymnázium J. Heyrovského, Mezi Školami 29: 10.00 M. Šrámek

Evangelická církev metodistická
Nové Město, Ječná 19: 9:30 Procházková, VP- **Vršovice**, 28. pluku 15: 9:30 a 18 VP Botoš - **Strašnice**, Vilová 26: 10 Kuchyňka - **Horní Počernice**, Křovinovo n. 12: 9:30 P. Hradský

Církev adventistů s.d. *(sobota)*
Vinohrady, Londýnská 30: 9 a 14 Cepl - **Dejvice**, Zikmunda Wintra 15: 9.30 Čík - **Smíchov**, Peroutkova 57: 9 a 14 Jonczy - **Spořilov**, Žilinská 4: 9 a 14 Cepl - **Strašnice**, Vilová 26: 9 a 14 Hrdinka - **Krč**, kaple v Thomayerově nemocnici: 9 a 17 Beneš

Apoštolská církev
Praha 10 - Vršovice, budova ECM, 28. pluku 15: 14.30

Starokatolická církev
Rotunda sv. Kříže, ul. Karoliny Světlé: út 18 (s kytarou pro mládež), ne 17 (Hejbal, Růžička, Husák) - **Kaple sv. Máří z Magdaly**, u Čechova mostu: ne 10 (Holeton, Růžička) - **Kaple sv. Rodiny** (pod Nuselskými schody): čt 18 (Tvrdek)

Pravoslavná církev
Katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Praze 2, Resslova 9: so 17, ne 9 - Šuvarský - **Chrám Zesnutí Přesvaté Bohorodice**, Praha 3, Olšanské hřbitovy: ne 10 igumen Silvestr - **Modlitebna sv. Nikolaje**, Praha 6, Rooseveltova 29: ne 10 - Koudela - **Chrám Zvěstování Přesvaté Bohorodice**, Praha 2, Na Slupi: ne 10 - Dandar, Stojka

Shromáždění Armády spásy
Praha 5 - Smíchov, Lidická 18: 10.15 - **Praha 3, Biskupcova 36**: 10.00
BOHOSLUŽBY V ANGLIČTINĚ - **Praha 5 - Smíchov**, Peroutkova 57: 10.30 (mezinár. sbor) - **Kliment**, Klimentská 1: 11 VP (anglikánské) - **Vinohrady**, Vinohradská 68: 11 (bapt.) - **V Jirchářích**: 11 VP (luteránské) -
BOHOSLUŽBY V NĚMČINĚ Praha 1, **Martin ve zdi:** 10.30

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry

Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Mgr. Zdeněk Škrabal
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč.
Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuce Mediaservis s.r.o., Abocentrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno, objednávky tel.: 541 233 232, reklamace 800 800 890
A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365

Evangelický týdeník Kostnické jiskry – rejstřík ročníku 90 (2005)

Biblický úvodník (BÚ) – Dobrodružství reformace (DR) – Hovoříme o EU (EU) – Kultura (K) – Nad Biblí (NB) – Na mušce a pod lupou (NML) – Přečetli jsme pro vás (PV)

A.Z. – Sto let trvání sboru ČCE v Ústí 1905-2005 ……..…… 19
Balabán Milan – Co je to za těmi dveřmi (K) ……..……. 2
- Co udělá pán vinice? ……..... 21
- Ekumenický překlad …….…..…. 12
- Hus pro lid v Halíkově optice …….…. 20
- Jeremjáš a Ježíš - sjednotitelé lidstva ……..… .19-20
- Před kým skláníme svá kolena (Daniel 3,17 a Matouš 2,2) (BÚ)……..…. 6
- Typy a portréty…….....… 1- 4,16-22,26/27-28,31
Bárta Zdeněk – Diakonie – sociální práce církve ……..…. 1
Bartoš F. M. – Husův advokát ……..…,……... 23
bbc – Seizmologové odhadují (R) ……..……..4
Beneš Ladislav – K výročí Slavomila C. Daňka 39/40
Benešová Ivana – Evangelíci k 60. výročí konce 2. světové války …….....…….. 18
Bernhardt Jiří – Vážená a milá redakce „Jisker" …..…...…. 14
-bko- - Hodný strážník ……..…...……. 30
Bonhoeffer Dietrich – Následování a jednotlivec (Lukáš 14,26) (BÚ) ….....… 12
- Prostota bezstarostného života (Matouš 6,19-24) (BÚ) ……...……... 13
Boteach Shmuley *(přel Šlechtová M. B.)* – Jan Pavel II. a mnohoznačné poselství velkého muže …..... 15
Braumann Marcel – Políbení bylo rozloučením, nikoli zradou ……..…...…..... 8
Brchaň František – K osmdesátinám bratra Zbyňka Honzala (l7. 2. 1925) ….....…. 7
Buttiglione Rocco – Hrozí nám vymření (K) ……..... 20-21
bv – Jezuitský průkopník Petrus Canisius (De Hondt) 1521-97 (K) ……..... 26/27
- Neznámá slovanská menšina u Baltu – Kašubové (K) …….....…... 26/27
Calvin Jan – úryvky z dopisů (ze sborníku Slovem obnovená) (DR) ….....37/38
Cardenal Ernesto – Žalm 150 (BÚ) ….....……26/27
Cejpová Lydie – Hlas z žároviště …….……..…. 29
(čbk, kbs) – Katolíci na Sibiři (R) ……....……. 4
- V portugalském Lisabonu (R) ……..……..….. 4
Čejková Mahulena – Karel Čejka (100 let od narození) ……..……..…..... 7
Čejková Mahulena, Ruml Joel – Stanovisko ČCE k návrhu novely zákona č. 3/02 sb., O církvích a náboženských společnostech a o změně některých zákonů…….....26/27
Černý Pavel – Mrazivý závan anti-ekumenismu ..…....….... 29
- Stará orientace ..……..,,,….....… 5
- Vzpomínka na oběti v Asii (Římanům 8,31b-39) (BÚ) ……..……..... 4
- 50 let ERC v České republice ……,…...…. 24/25
Černý Pavel, Hejbal Dušan, Krausová Jitka – Ekumenická rada církví v ČR ….…….…..... 24/25
DB – Několik myšlenek ……..…… 12
Dachsel Joachim *(Přel. Svoboda Zdeněk)* – Cesta prstem po mapě ……..….....…… 2
David J. – Nejmladší středisko Diakonie ČCE ……..... 3
Deutsche Presse – agentur – Přišel čas konkrétních kroků 39/40
Drápal Dan – Boží prozřetelnost aneb ví Bůh všechno? ……,….....…... 8-9
- Co s evropskou ústavou? (EU) ……..…..…….. 6
- Další klišé terorismu …….. 32
- Hanba sudičům? ……..…,……... 2
- Hurikán Katrina a naše rychlé soudy (K) ……..…,…….…. 31
- Ještě k EU a Izraeli ……..…….. 18
- Mění modlitba svět? ……,….…. 17
- Milan Moletz 25.3.1957-28.7.2005 ……,,…… 30
- Na čem se dohodneme? ……... 29
- O vlastenectví …….……... 15
- Poučení z londýnských útoků? ……..……. 26/27
- Pouliční bitky ve Francii a my 41/42
- Trestejme popírání holocaustu ……..…… 7
- Úvahy o Evropě ……..…… 33/34
- Zakázat komunisty? ……,,……... 20
Dreytza Manfred – Desatero na pracovišti …….. 6-7
Dušek Vladimír - Polemika ……..…….....…….. 9
Ekuména vo svete – Evanjelici v Nemecku …….. 5
- Francúzsko si pripomenulo ……..….. 5
(eni) – Maďarská vláda kráti príspevok cirkevným školám (R) ……....…...…… 4
- SRC sa zameria na násilie v Európe ……..… 11
- Tradícia pútnictva v Európe sa obnovuje v ekumenickom kontexte (R)……...…..... 8
(epd) – Anglikánske spoločenstvo prijalo opatrenia voči liberálnym cirkvám (R) ……..…… 28
- Cirkvi navrhujú medzinárodnú daň na riešenie chudoby vo svete (R) …,,…….. 7
- Desatoro na veĺkoplošných plagátoch v Moskve …….....…….. 13
- Evanjelici a katolíci v Nemecku naliehajú na riešenie nezamestnanosti mladých (R) ….. 8
- Evanjelický farár prirovnal Bonhoeffera k pápežovi (R) …….....……..16
- Humanitárna pomoc nesmie prehlbovať náboženské a sociálne napätie (R) ……..… 8
- Katolíci a evanjelici dokážu spolu učiť náboženstvo …….....….. 13
- Pre mladých v Anglicku je Kristus viac než Beckham (R) ……..... 28
- Rozhledy …….…….. 32
- Spomienkové bohoslužby 8. mája budú v Berlíne ……....…… 13
- Termín II. ekumenického Kirchentagu je ohrozený (R) …….....……...… 4
- Vplyv tradičných cirkví klesá aj kvoli intelektuálnej pasivite farárov (R) ……..... 28
- Výročie Bonhoefferovej popravy je príležitosť pre reflexie o cirkvi (R) ……..……...….. 16
- 150ročná YMCA je stále mladá (R) …… 28
E. V. – Byla Sára opravdu věřící? ……..…….. 30
Filipi Pavel – Proslov na pohřbu Dušana Čapka ……....… 8
- Katolická liturgika? ……....……... 2
Fischl Viktor *(překl. z hebrejštiny)* – Žalm 150 .....…… 26/27
Flegl Michal – „Pusté kostely" a skalní poustevny severních Čech (K)….....….....… 30
- Setkání křesťanských historiků v roce 1968 …..,… 9
Frydrych Miroslav – Klaus Bonhoeffer (1901-1945) ……. 19
- Prof. dr. Josef Fišera – odbojový pracovník ve Francii …….....… 9-10
- Strážci Moravské brány pětaosmdesátiletí …....… 31
- 100 let od narození J. A. Pellara …….. 14-15
Fulghum Robert – Na Šalomounových ostrovech ……... 2
Funda O. A. – Dietrich Bonhoeffer – svědek bezmocného Boha …….…... 12
Gass B. – Kříž, volba a věrnost …… 11
Halama Jindřich Jr. – Pěkný „dárek" k Velikonocům! .....…. 14
Halas František X. (Fenomén Vatikán) – 21,27 Vatikán 2. dubna 2005 ….....….. 14
Halík Tomáš – Hlasujeme, jací chceme být ……..… 23
Hallerová Ludmila – Albert Schweitzer (K) ……..…….. 7
- Albert Schweitzer v Čechách …… 11
- 120 roků vinohradského sboru Bratrské jednoty baptistů ……...…..……. 11
Hanzlíková Milada – In memoriam DČ …… 13
Havel Václav – Ještě k anketě „Co je naděje" (K) ……....… 5
Heller Daniel – Kristus, který svými pažemi objímá vesmír (K) …….....… 18
Heller Jan – Oblak svědků (BÚ) ……..…… 23
- Poděkování Jana Hellera při jeho osmdesátinách na ETF UK dne 3.5.2005 …….. 18
- Potíž se Starým zákonem ……..… 17
Henych Daniel – Čeho se lidé bojí …… 1- 4
- Chvála korespondence ……..…….. 30
- Na pleti nezáleží ……..……. 31
- Nejmladší z Albertů ……..….. 13
- Protiklady ……...… 5-22,24/25-33/34
- Romantická duše (K) …….….. 16
- Vánoční stávka 41/42
Herold Ilja – Za sestrou farářovou Čapkovou (zemřela 9. března 2005) ….....…..... 14
Hilge Richard *(přel. Tytl J.)* – Betlém může zůstat malý (K) 1
Hromádka J. L. – Břímě reformátorovo (DR) 37/38
- O papežství ……..……. 14
Hronek Miloslav – Zdeněk Matějček o působení křesťana v sekularizované společnosti (K) ……... 3
Huber Wolfgang – „Pozvání k naději" …… 24/25
Humburg Pavel D. – Velikonoční rozjímání ……..… 11
Christiansen A. – Podobenství ……..…... 11
(ib) – Odpor církví proti Hitlerovi (PV) ……..…….....…. 4
Jancyková Karin – Kirchentag 2005 v Hannoveru … (Tak to by bylo. Protentokrát)……..… 24/25
Jirsa Lukáš – Jak předávat křesťanské hodnoty 39/40
jsl- - Otazníky nad Evangelickým kalendářem 2005 (K) …… 11
Kaczmarczyk St. – Kristína Royová v Polsku v roce 2004 …... 3
Kašper Jan – Ameriku ani sebe dobře neznáme ……..…... 28
- Kterak fotografovat Vzkříšeného ……..……. 18
- Nemravný pohled …….……...… 29
- Viníci jsou mrtví …….……..... 18
Karásek Svatopluk – Advent (NB) 39/40
- Nebo dítě narodilo se nám 41/42
- Otec, syn a Bůh (Genesis 22,14) (BÚ) ……..... 7
Keřkovský Jan – Co nám kdo ukládá ……..… 15
Kimler Jindřich J. – Do Loštic se vrátila Tóra z 19. století …….....….. 26/27
Klaus Václav – Z novoročního projevu ……..……. 3
Klement Alexandrijský – O cestě životem ……..…… 2
Klinečtí Pavel a Milena – Nejen pátek nešťastný je den? ……..... 13
Klinecký Pavel – Blahoslavení tiší ……..…… 16
- Kristus hlavou filozofů (Koloským 2,6-10) (BÚ) ... 19
- Podobenství o hřivnách (NB) 41-42
- Proč to Bůh dopustil? ……..…….. 4
- Silou proti zlu ……... 33-34
- Trvale udržitelný rozvoj víry (Kazatel 7,15-20) (BÚ) ……....… 30
- Žalm 86 (BÚ) ……..……...…….. 3
Klinecký Pavel a Nováková Tereza – Na cestě s Hospodinem (Žalm 25,4-10) (BÚ) ……..… 20
Kocnová Marta – Jen dobré (Iz 26,12) (BÚ) …… 5
Košťák Blahoslav – Ví Pán Bůh všechno? ……..…. 17
- Vysídlení ……..…..... 30
Kraus Jaroslav – Jak nesloužit křesťanství ……..……..… 17
- Muslimův Korán a křesťanova Bible …… 31
- Můj přítel republikán ……..……...…… 4
- Rozpětí křesťanské tolerance (1 K 13,7 a 2 K 11,4) (BÚ) 37/38
Krausová Jitka – Kirchentag 2005 se koná v Hannoveru …….....….... 5
Křivohlavý Jaro – Aforismy (Pavel Korosin) (K) …….. 6
- Co s nevyšlapanou cestou? (K) ……..... 26/27
- Jak žít jako křesťan? (K) ……..... 22
- Kdo jsi, Jidáši? (K) ……..……..… 8
- Knížečka, jejíž poslední tečka je psána krví (K) ……..... 4
- Lenost dvakrát jinak (K) ……...… 24/25
- Lewis B. Smedes: Odpusť a zapomeň ……..…. 5
- Luděk Rejchrt – Hry 2 ……..….. 6
- Matějček: Eseje z konce kariéry ……..... 1
- Oslava kázně (Richard J. Foster) (K) ……... 31
- Rick Warren: Proč jsme vůbec tady? (K) ……....… 4
- Rozhovory s Nietzschem (David Novák) ….....….. 11
- Tiší v zemi (k úmrtí D. Čapka) ……..….... 11
- Vztahy mezi lidmi (K) ……..…. 12
(KT č. 40/2004) – Drobné desatero domácí ekologie ……...….. 2
(KT 25/2005) – „Dlouhá noc kostelů" přilákala 100 000 lidí ……....…… 26/27
Kvapil Radoslav – Anketa – Co pro mne znamená naděje? …….. 2
Kvasnička Daniel – Amerika, jak ji dobře známe …….. 26/27
- Tato země přece není modrá ……..…..… 1
Kvasnička Jan – Bůh je vševědoucí ……..…….. 13
Ladwigová Karla – Návrat do hloubi srdce **(rozhovor s Markem Ebenem)** (K) …. 33/34
Lange Ch. – JUDr. Miloš Kočka – devadesát pět let! …….. 12
Laube Jiří – Z dopisu jednoho čtenáře 37/38
Luther Martin – Z devadesáti pěti tezí M. Luthera (DR) ……..... 37/38
(LWI) – Aj 60 rokov po Osvienčime pretrváva antisemitizmus a vyvražďovanie národov (R)……..…..... 7
Mach Josef – Najdou se její pokračovatelé? (100. výročí narození B. Šretrové) ……..… 16
Malgo Peter – Hůl ……..……...….. 32
Mareš Pavel – Co s takovými demokraty ……..….. 14
mb – Je Bible kniha vážná, nebo veselá? ……...……... 22
(mb,em) – V Prahe sa stretnú kresťania zo štyroch národov …….....….. 1
Meislová – Antonín Zeman (22.9.1922-21.5.2005) …….. 22
Merenda Miroslav – Vzpomínka (100 let od narození J. Ondrucha 13
Miklík Otto – Církev Páně, liturgie a EU ……..…… 29
- Co tato církev neřeší ……..…… 30
- Takzvaná „naše církev" ……....……... 4
MILBAL – Upozornění na soubor studií o holocaustu v Křesťanské revue ……...… 28
mjo (překl.) – Doufám, že tančíš! (Moudré rady staré ženy v dopise její přítelkyni) ……....…….…..... 19
mo. (překlad) – Arcibiskup v Rwandě (R) ……..…. 7
- Dánský luterský farář (R) ……..…… 7
- Rumunské město Sibiu bude hostit v září 2007 třetí ekumenické evropské shromáždění (R) ……..…… 7

- Volby v Brazílii (R) 7
AM - Pouhou vírou (DR) 37/38
Molnár Dalibor – Děkujeme (narozeniny I. Herolda) 16
- Chvála České televize 22
- Odpověď bratru Duškovi 13
- O návrhu ústavy EU všichni a odpovědně 4
- Stejná míra úcty ke Kristu? 32
- Tsunami má svůj hrot a poselství 10
NAI, leden 2005 – Mesiášští Židé – sekta? 7
- „Přijďte do Izraele!" 6
Navrátil Z. – 160 let od narození faráře Lic. Th. Františka Šebesty 2-3
Nečas Jiří – Co máme dělat? (Sk 16,27-31; L 3,3-14) (BÚ) 8
- Dny vděčnosti za stvoření 28
Nešpor Zdeněk R. – Mrazivý závan nepochopení a neschopnosti diskuse 37/38
Novák Jiří – Co známe a nevíme odkud 32-37/38
- Kousnout do kyselého jablka (K) 21
- Nepovinný zázrak 5
- Nová kniha o rabínu Federovi 16
- Odešel opravdový písmák 28
- Řeckokatolický kalendář (K) 10
Novákovi Jiří a Alena – Pozapomenuté výročí 24/25
Opočenská Jana – Bible ve spravedlivé řeči 6
- Ekumenická komunita Taizé 32
Opočenský Milan – Islámsko-křesťanské soužití v Sýrii 30
Otter Jiří – Charisma křesťanské útěchy (2K 1,3-4) (BÚ) 2
- Mezi svými 32
- Opožděné zamýšlení nad Listem Židům v Novém zákoně 6-10,13-15
- S odpuštěním i láskyplná útěcha 39/40
- Pane, nauč nás modliti se… (Lukáš 11,1) (BÚ) 31
- Za mřížemi a ostnatými dráty 1
- Zapři sám sebe – ale jak? (Matouš 16,24) (BÚ) 22
Pafko Pavel – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 2
-Pakl- - Ani vražda nezničila lásku (bratr Roger, zakladatel Taizé) 29
Pavlinec Š. M. – Zpráva ze Švýcarska 15
Petránek Jan – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 2
Petráň Josef – Dějiny a mýtus 19
Pfann Daniel – Vikářův kurátor – kurátorův vikář (vzpomínka na A. Zemana) 22
(ph) – Ráj se otevírá (1 K 15,19-22) (BÚ) 15
Pitter Přemysl – Osvobozující pravda (BÚ) 18
Pivoňka Bohdan – Hospodin Bůh zázraků (1 Kr 19,1-15.18) (BÚ) 14
Pokorný Petr – Český ekumenický komentář 19
- Naděje po holocaustu? 28
Potoček Josef – Evropská unie není Boží obec 10
Prosek Zdeněk – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 2
(r) – Akce „Dopisy andělům …" (K) 13
- Doteky předků (K) 29
- Jak přežít duševní zranění? 1
- O odpuštění s Jaro Křivohlavým 3
- Pozvání k naději(setkání křesťanů Praha 2005 17.-19.6.2005) 20
Rada Miroslav – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 2
Rada Ondřej – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 3
(red) – Pozvání ke společným modlitbám za jednotu křesťanů 18.-25. ledna 2005 1
(redakce) – Vzpomínkové shromáždění 26/27
Rejchrt L. – Bratru Jaro Křivohlavému k narozeninám 10
- Hledač světla (nad fotografiemi Jana Šplíchala) 10
Rejchrt Pavel – Solus Christus 14
Ripellino Angelo Maria – Magická Praha 10
Roskovcová Lydie – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 3
- Sedmdesátka Jaroslava Vettera 41/42
Ruml Joel – Pozvání k naději 24/25
Růžička Tomáš – Co s Evropskou unií? (EU) 15
Sebrancová Rozina – Blýskání na lepší časy? 21
- Poetický a tajnosnubný (K) 9
Schneeberger V. D. – Když Bůh neodpovídá na modlitby (K) 28
- Ožehavé otázky 22
- Potlesk nebes 2
- Věrouka pro dorostence 3
- Ženy v církvi (K) 12
- Život, který má smysl (K) 32
Schneider Jiří – O cukru, kvasu a soli 32
Schneider Ludwig – Izrael jako ateistická teokracie 2
Simon G./Vor. – Důkaz Boží lásky (Římanům 5,8) (BÚ) 11
Siracký Jan – Čas na zamyslenie 17
- Hľadanie istoty a nádeje 31
- Hrdinovia našich horizontov 4
Sittser Jerry (*přel. J. Chrásková*) Dar nevyslyšené modlitby (BÚ) 16
Sláma Vlastimil – Jidáš (Skutky 1,16-17) (BÚ) 17
- Pavoučí síť 6
- Svatý nepokoj (Izaiáš 62,1.7) (BÚ) 29
- Švýcarský pohled na manažery a tržní hospodářství 33/34
- Velké souvislosti malého místa 30
- Virtualita 31
Smolík Josef – Aj, já s vámi jsem (Matouš 28,16-20) (BÚ) 1
- Dušan Čapek (24.1.1926-9.2.2005) 8
- Jan Heller osmdesátník 17
- Jan Pavel II. 21,27 Vatikán 2.dubna 2005 (K) 14
- Údolí stínu smrti 22-23
Sokol Jan – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 3
- Zemřel Paul Ricoeur 24/25
Souček J. B. – K 8. únoru 1945 – úmrtí Jaroslava Šimsy 5
Soukup Miroslav – Zamyšlení nad našimi sbory 3
Soušek Zdeněk – Stalo se před 585 lety 28
Staršovstvo FS ČCE v Pelhřimově-Strměchách – Životní jubileum Zdeňka Souška 39/40
Stehlík Ondřej – Lukášovo divadlo (Lukáš 1,1-4) (BÚ) 35/36
Synod ČCE – Prohlášení 31. synodu ČCE 20
Szebik Imre – Veleben buď Bůh! (BÚ) 24/25
Šalda Josef – Jak mluvit s komunisty? 9
Šeremetová D. – Anketa – Co pro mne znamená naděje? 3
Šimsa Jan – Bratr tajemník (k úmrtí D. Čapka) 9
- Co jsem chtěl říci ve Flossenbürgu (K) 17
- Farář mezi atentátníky 12
- Zbožnost a víra Jaroslava Šimsy a Dietricha Bonhoeffera 15-16
Šimsa Jaroslav – Úzkost a naděje (úryvky ze tří dopisů) 6
Šimsová Milena – Domov a víra 28
Šinkora V. – J. A. Pellar (K) 17
Škrabal Zdeněk – Rozhovor s Pavlem Smetanou 5
Šmída Jiří – Czeski braci a JAK – 377 lat w Lesznie 26/27
- Evangelizační shromáždění a 590. výročí M. J. H. v Oráčově 22
- Odkaz pobělohorských exulantů 12-13
Šorm Zvonimír – Trojana je třeba se zastat 10
Štěříková Edita – Poznámka (k článku Odkaz pobělohorských emigrantů) 16
- Rozloučení s Martou Blažkovou 10
Štěpán Jan – Básně & básničky Daniely Sedláčkové 7
- Časopisy Kostnické jednoty (Kostnická jednota 100) 30
- Čtyři desetiletí komunistické totality (Kostnická jednota 100) 37/38
- Hromádkův „Masaryk" po 75 letech (K) 16
- Když se tě zítra zeptá tvé dítě… 23
- K 8. únoru 1945 – úmrtí Jaroslava Šimsy 5
- Léta navrácené svobody a obnovené demokracie (Kostnická jednota 100) 39/40
- Mnichov, okupace, válka (1938-1945) (Kostnická jednota 100) 24/25
- Nové a nečekané úkoly Kostnické jednoty (Kostnická jednota 100) 18
- Od vítězství k porážce (1945-1948) (Kostnická jednota 100) 33/34
- Osmdesátiny Jána Valacha 29
- Před 100 lety (Kostnická jednota 100) 4
- Semináře k aktuálním otázkám 13
- Stalo se také před 60 roky 18
- Svědkové a služebníci (Kostnická jednota 100) 41/42
- Úkoly a práce v prvním desetiletí (Kostnická jednota 100) 7
- Válečná léta 1914-1918 (Kostnická jednota 100) 13
- Ve druhém desetiletí první republiky (Kostnická jednota 100) 19
- V prvních letech svobodné republiky (Kostnická jednota 100) 15
- Ze začátků Masarykových bojů o pravdu 8
Štogrová Jarmila – K horkému srdci v kameni! 21
Tengler Jiří – Co s evropskou ústavou – reakce 10
- Izrael, Palestina a EU 18
Toušek Daniel – Čtenářům našeho časopisu 39/40
Trdla Aleš – Davové šílenství a papež 16
Trojan Jakub S. – Boží prozřetelnost a vlny tsunami 1
- Jak je to s veřejným zájmem? (NML) 3
- Odpověď s odkladem 8
- Středoevropan, mystik, svědek 23
- Zahanbující ohlédnutí J. Štěpána (NML) 2
Trusina Tomáš – K tónu a obsahu polemiky P. Černého 33/34
Turková Eva – Želiv 2005 ..... 33/34
Účastníci ekumenické bohoslužby před Husovým domem v Husinci 6. července 2006 - Husinecká výzva 28
Vaňáč Martin – Čtyřicet let dekretu o ekumenismu 4
Vejnar Emanuel – Beránek za nás obětovaný 10
- Kdo bude lát jménu Hospodinovu, musí zemřít 31
- Marie a Marta, aneb u jeho nohou 11
- Malování kostela v Lysé nad Labem 23
- Na skále (Matouš 7,24-27) (BÚ) 28
- Návrh novely zákona 29
- Nové malby v evangelickém kostele v Lysé nad Labem 24/25
- Tajemství pravé zbožnosti (Deuteronomium 30,15-20) (BÚ) 33/34
- Totální výprodej 37/38
- Vtělení 41/42
Veselý Josef – Architekt a vrchní stavitel 10
- Budoucnost církve 23
- Ctnost z nouze 12
- Jak je snadné stát se kazatelem 22
- Jeden příběh z okraje 1
- Křesťan v Evropě 9
- Nedělní ráno 17
- Není smrt jako smrt 37/38
- O fundamentalismu 18
- Omyl církevního otce Augustina 32
- Potřebujeme ji ještě? 26/27
- Pouhé slovo 5
- Proč nám to nelítá aneb odvaha věřit 29
- Přesvědčivé kázání 21
- Volání po Boží spravedlnosti 28
Veselý Vladislav – Náboženství ve světě 31
Vetter Jaroslav, Roskovcová Lydie – Sestra Růžena Terschová, služebnice Boží 41/42
Vik Bohuslav – 500 let Franusova kancionálu 7
Voráč Martin – Co nám ukládá Ústava ČR a Listina práv a svobod 11
- Přenesmírná láska (Efezským 3,19) (BÚ) 9
- Život s Bohem (Genesis 5,24) (BÚ) 10
(WCC) – Popri humanitárnej oblasti budú cirkvi spolupracovať aj v rozvojovej práci (R) 8
Winkler Fredi – Oddělení Izraele od pásma Gazy 32
Zikmund Martin T. – Žije naděje na smíření se sudetskými Němci? 20
Z. Š. – Nakladatelství EMAN - děkujeme a držíme palce (K) 6

BÁSNĚ

Balabán Milan – Osvětim 9
Opasek Anastáz – Americký hřbitov u Maastrichtu 18
Sedláčková Daniela – I kdyby světla ztratila se z nebe 7
- Velikonoční 12
- Vzpomínka na Květnou neděli 12
Ševčenko Taras – Kacíř 23
Vlasáková Renata – Advent 41/42

PÍSNĚ

Luther Martin – Hrad přepevný 37/38
Rejchrt Miloš – Pokušení sv. Antonína 13
Root George Fr. – Pojď za mnou! 29
Zpěvy z Taizé – Před tebou (La ténebre, česky *M. Heryán*) 32
- Salvator mundi 32

ČLÁNKY BEZ UVEDENÍ AUTORA

Beznaděj jako impuls k víře – 31, Bukecy 2005 - 26/27, Modlitba – 39/40, Nadační fond V. Třebické-Řivnáčové,Nadační fond ThDr. Čeňka Duška – 1, O práci Komise pro studium rekatolizace v Čechách a na Moravě – 13, Pochod živých 2005 - 13, Rozhledy - 19-20

GRAFICKÝMI PRACEMI A FOTOGRAFIEMI PŘISPĚLI

Hájek P., Honzal Zb., Kašper J., Mamula J., Novák V., Steiger I., Šorm Z., Šplíchal J., Zejfart J.